

*imker*nieuws

De Aziatische hoornaar is bezig met een ware opmars. Wat zijn de gevolgen hiervan? Is het nodig actie te ondernemen en zo ja, met welke acties kunnen juist imkers hun bijdrage leveren?

De imkerij heeft een bijzondere positie als het om de Aziatische hoornaar gaat; de soort zal ons imkers meer last geven dan niet-imkers, maar we kunnen ook veel meer dóén dan niet-imkers. In deze extra thema-nieuwsbrief zetten we de belangrijkste informatie voor je op een rij!

Geelpotige/Aziatische hoornaar, *Vespa velutina*

Europese hoornaar, *Vespa crabro*

Herkenning Aziatische hoornaar

Hoornaars zijn imposante insecten en duidelijk groter dan limonadewespen. De Aziatische hoornaar is makkelijk te herkennen aan de zwarte antennes, het zwarte borststuk en de gele uiteinden van de poten. Daarnaast heeft het achterlijf twee smalle en één

brede oranje band. De Europese hoornaar daarentegen is nog groter dan de Aziatische hoornaar en heeft roodbruine antennes, een roodbruine tekening op het borststuk en roodbruine poten. Het achterlijf van de Europese hoornaar heeft brede gele banden.

Levenscyclus

Hoornaars zijn sociale insecten. Na de overwintering start de koningin met een klein nest ter grootte van een sinaasappel waarin ze haar eerste eieren legt (1 en 2). Deze eieren zullen uitgroeien tot hoornaar werksters en zij helpen mee het nest verder uit te bouwen (3). Als deze plek te klein wordt, volgt relocatie naar een andere plek, veelal hoog in een boom (4). De werksters bouwen het nest steeds verder uit terwijl de koningin eieren blijft leggen (6). Bij maximaal 2.000 werksters legt de koningin onbevuchte eieren (darren) en worden ook nieuwe koninginnen geboren (7). Deze koninginnen en mannetjes verlaten samen het nest waarna ze paren (8) en de mannetjes sterven. Ook de werksters en de oude koningin zullen sterven (9). Alleen de bevruchte nieuwe koninginnen zijn in staat om te overwinteren.

Opmars van de Aziatische hoornaar

Aziatische hoornaars komen van oorsprong niet in Nederland voor, maar zijn onbedoeld meegekomen met een scheepslading naar Frankrijk in 2004 en hebben zich sindsdien sterk uitgebreid over Europa. In 2017 werden deze hoornaars voor het eerst gezien in Nederland, in de provincie Zeeland. In de jaren daarna hebben ze zich verder kunnen verspreiden en volgden er waarnemingen in Zuid-Holland, Noord-Brabant, Limburg, Gelderland en zelfs in Drenthe.

Deze sterke uitbreiding, de bedreiging voor inheemse insecten en overlast voor de imkerij zorgden ervoor dat de soort nu voorkomt in Artikel 17 van de Invasieve Exotenverordening. Nederland is op basis van deze verordening verplicht de verspreiding van de Aziatische hoornaar tegen te gaan.

- Advertentie -

Nieuw: natuurlijke verf!

Je [bijenkast](#) in een prachtige kleur verven met [natuurlijke verf](#)? Bekijk dan [deze vrolijke kleuren](#) voor houten bijenkasten.

Voor kunststof bijenkasten is er ook [speciale verf](#) in een groot assortiment fleurige kleuren.

www.imkershop.nl

- Advertentie -

Honingbijen op het menu

Aziatische hoornaars vormen een bedreiging voor inheemse insecten en overlast voor de imkerij. Onderzoek wijst uit dat een volk Aziatische hoornaars maar liefst 11,32 kg insecten per seizoen eet, bestaande uit gemiddeld 38,1% honingbijen. De hoornaars vangen de honingbijen voor de kast, nemen hun prooi mee naar een rustig plekje, bijten de kop, vleugels en poten er vanaf en vliegen hiermee linea recta naar hun nest. Dit veroorzaakt bij het bijenvolk veel stress met als gevolg een verminderde honingopbrengst en verzwakking van het volk. In Frankrijk zijn er meldingen

van hele volken die letterlijk ten prooi vallen aan Aziatische hoornaars.

Aziatische hoornaar gezien? Meld het!

Het streven is de opmars van de Aziatische hoornaar zoveel mogelijk te beteugelen. Daarvoor is het van groot belang om waarnemingen te melden en de nesten op te sporen, voordat de nieuwe koninginnen uitvliegen. Dus mocht je een Aziatische hoornaar zien, maak een foto en plaats het op <https://waarneming.nl/go/vespa-velutina>. Het is hierbij heel belangrijk dat je een foto toevoegt voor validatie.

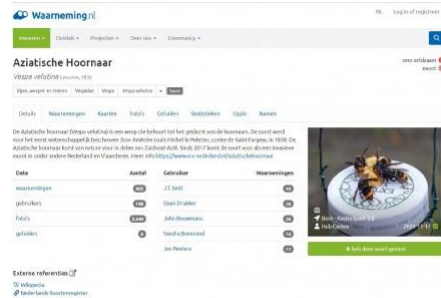
Werksters niet doodslaan! Deze kunnen helpen bij de opsporing van het nest.

Lok de Aziatische hoornaar met een wiekpot

Door een *wiekpot* op te hangen kun je de Aziatische hoornaar lokken:

- Een wiekpot bestaat uit een simpel glazen potje (bijvoorbeeld een jampotje)
- In het deksel maak je een gat van ongeveer 4 mm
- Gebruik een stukje oude dweil als lont en vul het potje met een wespenlokstof of een mengsel van zoete

witte wijn, suiker en blond/
tripel bier in de verhouding
1:1:1

- Hang het potje op met ijzerdraad net onder ooghoogte en op een open locatie met goed zicht
- Hang bij het wiekpotje het formulier "[Opsporing Aziatische Hoornaar Nederland](#)"

Met behulp van de nectar-halende werkster kan dan het nest worden opgespoord. Je hoeft hierbij niet bang te zijn dat je werksters van de Aziatische hoornaars naar je bijenkast lokt. De werksters geïnteresseerd in honingbijen zijn eiwit-halende werksters en zij komen niet op de wiekpot af.

- Advertentie -

Duurzame bijenkasten van de hoogste kwaliteit!

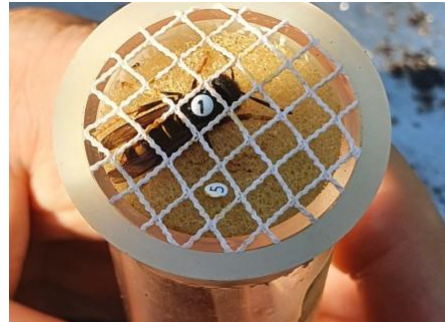
Bijenkasten.nl verkoopt duurzame bijenkasten van de hoogste kwaliteit! Gemaakt in onze eigen timmerfabriek in Utrecht. Wij verkopen ook losse onderdelen en andere imkerbenodigdheden, waaronder ramen, moerroosters, kunstraat, glaswerk en honingslingers.

Opsporing Aziatische hoornaars

De opsporing en bestrijding van Aziatische hoornaarsnesten staat nog in de kinderschoenen. Het "koud" zoeken naar nesten op veel geluk is als het zoeken naar een speld in de hooiberg. Bij de wiekpotmethode worden suikerhalende werksters gelokt, worden de werksters gemerkt en wordt de richting en vliegtijd bepaald. Door verschillende potten in de buurt op te hangen kan een kruispeiling gemaakt worden en het zoekgebied voor het vinden van het hoornaarsnest verkleind. [Dit filmpje](#) van het Vlaamse Bijeninstituut laat zien hoe dit in zijn werk gaat.

In de provincie Limburg zal dit jaar geëxperimenteerd worden met het gebruik van zenders van 0.15 gram om nesten op te sporen.

Facebookgroep

Op de Facebookgroep: [Opsporing Aziatische hoornaars Nederland](#): kun je de actualiteiten rond de Aziatische hoornaar in Nederland op de voet volgen. Op de pagina vind je tips bij het zoeken naar hoornaars of nesten in de buurt en worden zoekacties aangekondigd. Je kunt hier ook je eigen ervaringen met de Aziatische hoornaar delen. ***Dit is geen meldplatform voor nieuwe waarnemingen.*** Waarnemingen (met foto) moeten gemeld worden op <https://waarneming.nl/go/vespa-velutina>.

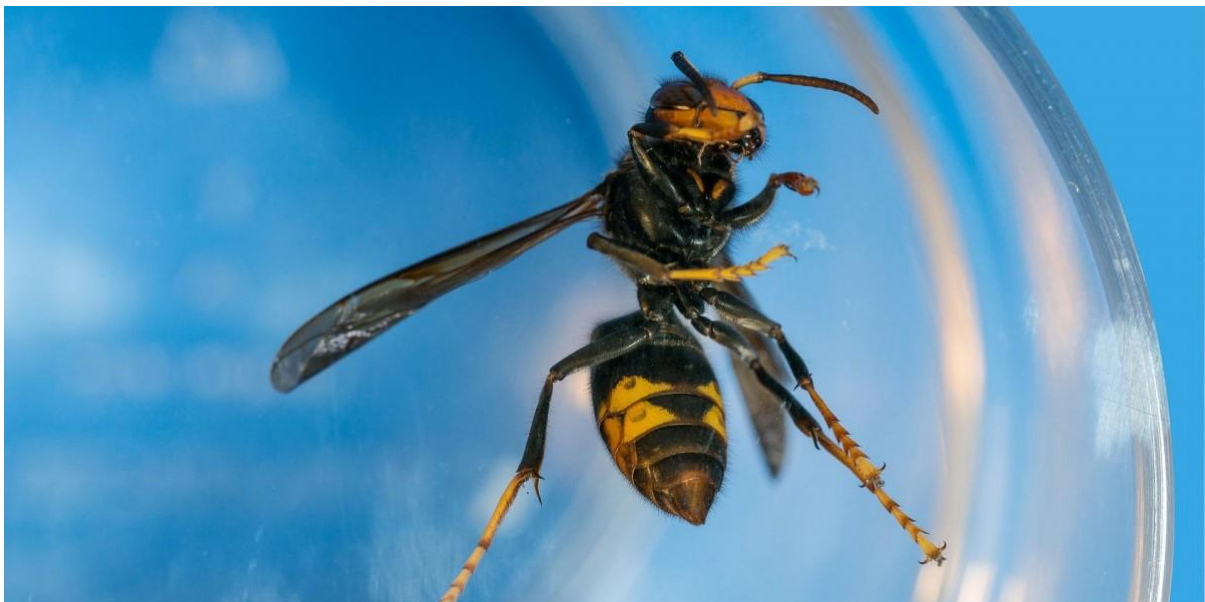
Word lid van deze Facebookgroep en blijf op de hoogte van de ontwikkelingen!

Is niets doen een optie?

Op het moment valt de schade veroorzaakt door Aziatische hoornaars best mee, terwijl het opsporen en het verwijderen van de nesten veel energie en moeite kost. Is dit de moeite waard? Het blijven bestaan van één nest kan het volgende jaar 5 tot 10 nieuwe nesten opleveren. Daardoor is de kans groot dat de Aziatische hoornaar in steeds grotere getallen gaan voorkomen. En hoe

meer nesten er komen, des te moeilijker het wordt de aantallen onder controle te houden. Als we nu niets doen, kan het zijn dat in de nabije toekomst de aantallen Aziatische hoornaars zo groot worden, dat de kans reëel wordt dat er hele bijenvolken ten onder gaan aan de Aziatische hoornaars zoals nu al in het zuiden van Frankrijk gebeurt. Dit willen we proberen te voorkomen!

Wat doet de NBV

De NBV pleit zowel bij de landelijke overheid als op provinciaal niveau voor een actief beleid rondom het opsporen en bestrijden van Aziatische hoornaars. Daarnaast wordt voorlichting gegeven aan imkers en bieden we informatiemateriaal aan. Het webinar en de presentatie over de Aziatische hoornaar zijn terug te zien in het [ledenportaal van de NBV](#). Ook ondersteunen we Nederlandse experts op dit gebied in de uitoefening van hun activiteiten rondom het opsporen en bestrijden van Aziatische hoornaars, onder andere door bekendheid te geven aan nieuwe technieken en kennis te verspreiden. Net als bij een uitbraak van Amerikaans Vuilbroed, attenderen we leden voortaan op de

aanwezigheid van Aziatische hoornaars als zij in hun buurt gesignaleerd worden. We doen dit om spoedige opsporing van deze exoot te bevorderen, ten gunste van het inperken van overlast en schade voor de imkerij en biodiversiteit!

Bijenmarkten in 2022

[6 augustus - Zuidlaren](#) (10:00-16:00u)

[17 september - Ugchelen](#) (10:00-16:00u)

[24 september - Eerbeek](#) (11:00-15:00u)

Organiseert u in 2022 een bijen-, natuur- en/of honingmarkt?

[Stuur uw info naar het NBV-bureau](#)

NBV
NEDERLANDSE
BIJENHOUDERENVERENIGING

Studiemateriaal *folders brochures*
posters banners spandoeken

**Kies en
bestel**

0317 - 422 422 (10.00 - 14.00 uur)

secretariaat@bijenhouders.nl | www.bijenhouders.nl

Imkernieuws nr. 7 van 2022 - juli